

Metodické usmernenie vo veci umiestnenia a povoľovania fotovoltaických elektrární

Z hľadiska územného plánovania:

Územný plán obce navrhuje funkčné využitie obce a jej priestorové usporiadanie na celom území obce, v jej administratívnych hraniciach, ktoré zahŕňa jeden alebo viac katastrov, vrátane zastavaného a nezastavaného územia obce.

V zmysle ustanovení Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii fotovoltaická elektráreň (ďalej len „FVE“) patrí podľa charakteru funkčného využívania územia do výrobného územia. Vo výrobnom území sú stanovené plochy pre priemyselnú výrobu, z kapacity ktorej vyplývajú určité požiadavky aj na riešenie dopravného a technického vybavenia územia.

Z hľadiska územného plánovania, umiestnenie FVE je možné len na územiach, ktoré sú v platnom územnom pláne príslušnej obce určené z hľadiska funkčného územia pre výrobu, t.j. výrobné územie. V prípade ak obec územný plán má, a umiestnenie navrhovanej FVE nie je v súlade s funkčným využívaním územia, je potrebné v zmysle ustanovení § 31 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov zabezpečiť zmeny a doplnky platného územného plánu obce. Meniť pôvodné priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, t.j. napríklad typ zástavby či funkciu územia (napríklad plochy poľnohospodárstva na priemysel či výrobu) je možné len zmenami a doplnkami územného plánu obce.

Na základe ustanovenia § 11 ods. 2 stavebného zákona vyplýva, že obce s menej ako 2000 obyvateľmi nie sú povinné mať územný plán obce, okrem prípadov ak je potrebné riešiť koncepciu ich územného rozvoja, uskutočňovať rozsiahlu výstavbu (aj v prípade dočasnej) a prestavbu v obci alebo umiestniť verejnoprospešné stavby, alebo to vyplýva zo záväznej časti územného plánu regiónu, najmä na splnenie medzinárodných záväzkov alebo na umiestnenie verejného dopravného a technického vybavenia územia celoštátneho významu. Pričom pojem rozsiahla nová výstavba a prestavba v obci je definovaný v § 139a ods. 11 stavebného zákona. Vo vzťahu na FVE ide o rozšírenie výrobného územia v obci o viac ako 3 ha alebo ak tým výrazne stúpnu nároky na dopravnú a technickú vybavenosť obce

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že stanovený rozsah 3 ha pre výrobné územie sa neviaže na jednu žiadosť o územné rozhodnutie a ani na jedného žiadateľa. Ak obec má vedomosti, že v obci sa pripravuje rozsiahla nová výstavba a prestavba definovaná podľa stavebného zákona, napr. na základe viacerých žiadostí o územné rozhodnutie podaných v rovnakom čase presahujúcich stanovený rozsah 3 ha pre výrobné územie, je povinná v súlade so stavebným zákonom (§ 11 ods. 2 písm. a) stavebného zákona) obstarat' územný plán obce. Podľa § 19 stavebného zákona náklady spojené s obstaraním územnoplánovacej dokumentácie uhrádza orgán územného plánovania, ktorý ju obstaráva, teda obec. Obec môže však požadovať čiastočnú alebo úplnú úhradu nákladov za obstaranie územnoplánovacej dokumentácie od orgánov štátnej správy, orgánov samosprávnych krajov, obcí, fyzických osôb alebo právnických osôb, ktorých výhradná potreba vyvolala obstaranie územnoplánovacej dokumentácie.

Z hľadiska povoľovania stavieb:

Pre účely povoľovania podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov FVE je stavba podľa § 43 stavebného zákona: konkrétne je zaradená podľa § 43a ods. 3 medzi inžinierske stavby - pod písm. k) = stavby energetických zariadení.

Podľa § 32 stavebného zákona umiestňovať stavby v území možno len na základe územného rozhodnutia o umiestnení stavby. Pri povolení stavby FVE v územnom konaní v intenciách § 37

stavebného zákona vydané územné rozhodnutie musí byť v súlade s územným plánom obce alebo zóny (§11, § 12, § 13 a § 139a ods. 11 stavebného zákona), t.j. východiskovým podkladom posúdenia podaného návrhu o územné rozhodnutie musí byť platný územný plán obce. Postup stavebného úradu v územnom konaní o umiestnení stavby je upravený (obdobne ako pri povoľovaní ostatných stavieb) v ust. § 32 až § 39a stavebného zákona.

Náležitosti žiadosti o územné rozhodnutie ustanovuje § 35 stavebného zákona v spojení s § 3 vyhlášky č. 453/2000 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona.

Pri povolení stavby FVE v stavebnom konaní stavebný úrad vychádza z právoplatného územného rozhodnutia o umiestnení stavby (§ 39 a § 39a stavebného zákona). Postup stavebného úradu v stavebnom konaní je upravený (obdobne ako pri povoľovaní ostatných stavieb) v ust. § 58 až § 66 stavebného zákona. Keďže FVE je podľa stavebného zákona považovaná za „prevádzku“, podľa § 62 ods. 1 a 2 stavebného zákona stavebný úrad je povinný v stavebnom konaní skúmať aj účinky budúcej prevádzky. Územné konanie so stavebným konaním je možné spojiť iba pri splnení podmienok uvedených v § 39a ods. 4 stavebného zákona. V režime „ohlásenia“ by bolo možné postupovať iba pri splnení podmienok uvedených v § 55 ods. 2 stavebného zákona (najmä pri drobných stavbách, ktoré plnia doplnkovú funkciu k hlavnej stavbe a ktoré nemôžu podstatne ovplyvniť životné prostredie), čo zrejme stavba FVE nebude spĺňať. Otázka tzv. dočasnosti stavby nie je z hľadiska postupu pri povoľovaní stavby podstatná, povolenie stavby na dobu dočasnú je možné stanoviť ako jednu z podmienok stavebného povolenia.

Náležitosti žiadosti o stavebné povolenie ustanovuje § 58 stavebného zákona v spojení s § 8 a § 9 vyhlášky č. 453/2000 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona.

Keďže sa jedná o energetické zariadenie, stavebník je podľa § 11 zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o energetike“) povinný k žiadosti o stavebné povolenie (okrem ďalších náležitostí podľa § 8 a 9 vyhlášky č. 453/2000 Z.z.) doložiť aj osvedčenie o súlade investičného zámeru s dlhodobou koncepciou energetickej politiky (ďalej len "osvedčenie"). To neplatí ak ide o výstavbu energetického zariadenia na výrobu elektriny s celkovým inštalovaným výkonom do 1 MW (podľa znenia zákona účinného do 30. apríla 2010). Zákonom č. 142/2010 Z.z. s účinnosťou od 1. mája 2010 bol novelizovaný zákon o energetike v tom zmysle, že cit. osvedčenie sa podľa § 11 ods. 1 písm. a) nebude vyžadovať na zariadenia na výrobu elektriny zo slnečnej energie umiestnené na budove s celkovým inštalovaným výkonom do 100 kW.

Podľa § 11 ods. 13 zákona o energetike osvedčenie je dokladom pre územné konanie a stavebné konanie a dokladom k žiadosti o pripojenie zariadenia na výrobu elektriny k prenosovej sústave alebo k distribučnej sústave.

V súlade s ust. § 76 stavebného zákona dokončenú stavbu, ktorá vyžadovala stavebné povolenie (aj FVE), možno užívať len na základe kolaudačného rozhodnutia. Kolaudačné konanie a kolaudačné rozhodnutie je upravené v ust. § 76 až § 84 stavebného zákona.

19.4.2010

Ing. Václav Kadlec
riaditeľ
odboru štátnej stavebnej správy a územného plánovania

Metodické usmernenie vo veci umiestnenia a povoľovania fotovoltaiických elektrární:

Vypracoval: Ing. Tibor Németh

Súhlasí a predkladá: Ing.arch. Miloslava Pašková VO ÚP

Ing. Jozef Gallo, VO OTP

Ing.arch. Zuzana Kukučová, VO SP